

ЩІэныгъэм и лъабжъэр ягъэтылъ къудейкъым

Налышк дэт курит школ №33-м и гүлпэм деж къыщызэлуахаш Егъэджакіуэм и фэеплъ. Ар ирагъэхъэллэщ Егъэджакіуэм и махуэм. Гүфлэгъуэ пэкіум хэтэщ КЪБР-м и Ізтащхъэ Кіуэкіуэ Казбек, КЪБР-м и Парламентым и Унафэщ! Егоровэ Татьяна, Налышк квалэ администрацэм и лыкыуэхэр, министрхэр, депутатхэр, республикэм и нэхъыжыфлэхэр, егъэджэныгъэм и ветеранхэр, егъэджакіуэхэр, журналистхэр. Школ гүлпэм щэгъуэныу скульптурэр къыхахын папщІэ абы и проектхэм щызэуеплъа зэпугъэ шрагъэкіуэкІаш республикэм. Абы шытекула скульптор Уэрзэей Аслъэн и ІздакъэщІэкІыр Налышк зыгъэдах фэеплъхэм ящыщ зы хуауш.

ЕГЪЭДЖАКІУЭМ и фэеплър къызэлуахаш Къэбэрдей-Балъкъэр и Ізтащхъэ Кіуэкіуэ Казбекр педагогикэ лъэжыгъэм и ветеран, РСФСР-м цыхубэ егъэджэныгъэмкІэ и отличник, КЪБР-м егъэджэны-

гъэмкІэ щІыхъ зилэ и лъэжакіуэ Кіуэрашэ Нинэрэ.

Гүфлэгъуэ Іуэхум хэтхэм, егъэджакіуэхэм псалъэ гуагъэлэ захуыгъэщ КЪБР-м и Ізтащхъэ Кіуэкіуэ Казбек.

- Ди нэхъыжыфлэхэр, ди ныб-

жыгъуэхэ! Егъэджэныгъэм зы гъащІэмрэ зыгуащІэмрэ тезыу-хуахэм сынывохъуэху фи махуэмкІэ! ІпэжыплэкІэ, нобэ махуэ лъапІэщ. Псом япэу догъэлъапІэ, фыщІэ яхудошІэ, я цыхъыр долэт ди япэ егъэджакіуэхэм. Адэ-анэхэм яхуэдэщ щІэныгъэм лъэбакъуэ хыдзэыгъэча егъэджакіуэфлэхэр. Цыхубэм я гъащІэм егъэджакіуэм щигъэзэщІэ къалэнымрэ щІэз мыхъэнмрэ къэп-лътэну гүгъуш. Егъэджакіуэм щІэныгъэм и лъабжъэр игъэ-тылъ къудейкъым, атІэ сабийм и хъэл-щэныр епсыхъ. Абы псом хуэмдэу мыхъэнэ илэщ нобэ, дуней псор лъэ-пощхъэпэ зэхуэмдэхэм щы-пщІэуэ зэманым. Егъэджакіуэ лъапІэхэ, дыгуагъэ фэ гъэсэныгъэрэ ушцІэрэ зэфтэхэм, егъэджакіуэм нобэ ди Хэкыр ахуэмну къахуахуащ.

Егъэджакіуэм и фэеплър къызэлухыныр фи пщІэмрэ фи цыхымырэ зэрыдгъэлъапІэ зы Іэмалщ. Мыр я фэеплъщ 20 - 30 гъэхэм я унагуэхэр ящыгуш Къэбэрдей-Балъкъэрым егъэджэныгъэрэ, экономикэр, псэукэр квалэтын папщІэ къолэпхуауэ цытахэм. Псоми фощІэ, ди къэралым и Президент Путин Владимир 2023 гыдт Егъэджакіуэмрэ унэтлэкіуэмрэ я илэзсу зэригъэувар. Ди республикэм мы гъэм фэеплър къызэрыщыцэлухыри нэщэнэ дахощ. Тхъэм фи-гъэпсэу! - жІащ Ізтащхъэм.

(КІахыр 2-нэ нап.)

КЪБР-м и Ізтащхъэр Мэкъумэш хозяйствэмрэ ерыскыпхъэхэм елэжъ промышленностымрэ я лэжъакіуэхэм я махуэмкІэ ЗЭРЕХЪУЭХЪУР

Ныбжэгъуэ лъапІэхэ!

Си гум къыбгъэдэкІуэ сынывохъуэху фи Ізтащхъэм и махуэшхуэмкІэ - Мэкъумэш хозяйствэмрэ ерыскыпхъэхэм елэжъ промышленностымрэ я лэжъакіуэхэм и махуэмкІэ!

Агропромышленнэ комплексыр Къэбэрдей-Балъкъэрым и экономикэм мыхъэнэшхуэ дыдэ зилэ и Ізтащхъэм ящыщ зыщ. Фэ фи лэжыгъэ мытыншым жылагъуэм пщІэшхуэ дыдэ хуешІэ. Илэс кэс ехуэлІэныгъэ инхэр къывохъ, ерыскы шынагуэншагъэр гъэбздэным, цыхуэхэм я псэукІэр егъэ-флэкІуэным къыпхуэмылътэн хуэдиз хэлъхъэныгъэ хувошІэ.

Ди къэралым и адрыщІэкІэ санкцызмкІэ къыщыттракыуэ нобэрэй зэман гүгъуэм республикэм и мэкъумэш хозяйствэмрэ ерыскыпхъэхэм елэжъ и промышленностымрэ я ІздакъэщІэкІхэм зэпымыуэ хагъахъуэ. Нэхъапэм зэи къаймы-хула гъавэ бзв кърахъэллэщ. Дэ ерыскыпхъэ нэхъыжы-хэмкІэ къанэ шымылэу езыхэм зыкъызыдгъэпэщыж. Фи ІздакъэщІэкІхэм ди щІыналъэм и адрыщІэкІэ щІэупщІэшхуэ щалэщ. Ар щыхъэт тохуэ и флагым, нэгъуэщІхэм зэрапы-мыкІуэтым. А псори занщІэу я Іуэжык фызэрегугъуам, фи къарум фемылбжэу фызэрылэжыам.

ФыщІэ фхуэщІыну сыхуейш фи Ізтащхъэм кууэ зэ-рыхъэфІыкІым, жэуплныгъэ фхэлэу абы фызэрыгъэдэ-тым, къыхэфха ІзатІэмрэ фыщалъхуа щІыналъэмрэ фылуэ зэрыфлагуэм папщІэ.

Мыхъэнэшхуэ илэщ зэвгъэгъуэта псынщІагъым дпэкІи кІэрымыгъэхуным. Ди лэныкыуэкІэ дэ дпэкІи мэкъумэ-шыщІэхэм дегугъуэ защІэдгъэкъуэнущ, ІзатІэм инвести-цэхэр къыхалъхъэным тедгъэгъушхуэщ, зыхуейхэр ягуэту щыпсэун папщІэ иджырей тыншыгуэхэр къуажэм къа-щыхуэзэлухынуш.

Си гум къыбгъэдэкІуэ сынывохъуэху ехуэлІэныгъэхэр къэфхыну, лъагәпщІэхэм фынасыну, узыншагъэ быздэ, фыгуэз фылану.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и къэрал дамыгъэхэр тыным и ІуэхукІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Ізтащхъэм и Указ

Мэкъумэш хозяйствэм и зыужыныгъэм хэлъхъэныгъэшхуэ зэрыхуыщІам ики илэс куэд лъандэрэ хъэлэлу зэрылэжым папщІэ цІэ лъапІэхэр яфІошын:

«Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм

егъэджэныгъэмкІэ щІыхъ зилэ и лэжъакіуэ»

Ехуэтэныдж Мухъэмэд Александр и къуэм - «КіуэкІуэ В. М. и цІэр зезыхъэ Къэбэрдей-Балъкъэр мэкъумэш къэрал университет» егъэджэныгъэ нэхъыжыгъэмкІэ федеральнэ къэрал бюджет егъэджэныгъэ ІуэхушІапІэм и егъэджэныгъэ-методикэ управленнэ и унафэщІым.

«Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм

и мэкъумэш хозяйствэм щІыхъ зилэ и лэжъакіуэ»

Бай Арсен Хъэбил и къуэм - «Ветеринар медицинэмкІэ Къэбэрдей-Балъкъэр центр» - «ВетеринариемкІэ Налышк квалэ центр» къэрал кІэзонэ ІуэхушІапІэм и Кэжэ щІыналъэ ветеринар еІзэапІэ къудамэм и унафэщІым.

Хуламханов Мухъэмэт Узеир и къуэм - жэуплныгъэ зэпгъэщхъэхуэкІэ зилэ «Заря» мэкъумэш ІуэхушІапІэ» ІзатІэм и Ізтащхъэм.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм

и Ізтащхъэ

КІУЭКІУЭ Казбек

Налышк квалэ

2023 гъэм жэпугъуэм и 3-м

№99-УГ

Щоджэн Хъ. М. Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и ЩІыхъ тхылъыр етыным и ІуэхукІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Ізтащхъэм и Указ

Мэкъумэш хозяйствэм и зыужыныгъэм хэлъхъэныгъэшхуэ зэрыхуыщІам ики илэс куэд лъандэрэ хъэлэлу зэрылэжым папщІэ Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и ЩІыхъ тхылъыр етын Щоджэн Хъэсэн Мэчрілэ и къуэм - «Ветеринар медицинэмкІэ Къэбэрдей-Балъкъэр центр» - «ВетеринариемкІэ Бахъ-сэн район центр» къэрал кІэзонэ ІуэхушІапІэм и «Хеймаш» ветеринар еІзэапІэ къудамэм и ветеринар фелдшерым.

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм

и Ізтащхъэ

КІУЭКІУЭ Казбек

Налышк квалэ

2023 гъэм жэпугъуэм и 5-м

№100-УГ

ЩІыналъэщІэхэм зыкъаужыж

КЪБР-м и Ізтащхъэ Кіуэкіуэ Казбек хэтэщ УФ-м и Правительствэм ЩІыналъэхэм зегъэужынымкІэ и комиссэм и Президиумым и зи чзэу зэлушІэм. Видеоконференц ІэмалкІэ ар иригъэкІуэкІаш вице-премьер Хуснуллин Марат. ЗэлушІэм хэтэхэр телсэлъыхъащ Урысейм щІэуэ къыхыха щІыналъэхэр зэлузэлэщ Іышыным епха проектхэр гъэзэщІа зэрыхуэм.

УФ-м и Президентым 2022 гъэм къалэн

къызырыщІащ тету, Къэбэрдей-Балъкъэрым Херсон областым хыкъэ Скадовск, Голая Пристань къалэхэм къедза муниципальнэ щІыналъэхэм зыкъаужынымкІэ ядолэпыщ. Ды-зэрыт илэсым МФЦ-хэр зыщІэс унэхэр, школхэм я зым хэт медицинэ пэшыр, амбулаторхэр, псэупІэ инфраструктурэр зэрехъэнущ. Лэжыгъэхэр зытрахуа палъэм тету йокІуэкІ, КЪБР-мрэ Херсон областымрэ я къулыкыуцІэхэр зэрыщІэ зэпытц.

КЪБР-м и Итатхьэмрэ Правительствэмрэ я пресс-луэхуш/аптэм къызэритамкIэ

Егъэджджэныгъэм и фIаггыр

ЕгъэджджакIуэм и дунейпсо махуэм ирихъэлIуэ КЪБР-м и Итатхьэ КIуэкIуэ Казбек Налшык дэт курьт школ №33-м и медиацентрым шахуэзаш республикэм и егъэджджакIуэ нэхъыфIхэм ящыщ куэдм. Зэхуэсым щытхьэпсэлъыхъащ щыналъэм и егъэджджэныгъэ ИнатIэр зэрыт щытыкIэм, ар адэкли егъэфIэклэуэнымыкIэ щылэ хъкIыплIэхэмрэ Iэмалхэмрэ ягъэнэхуаш.

ЗЭУШЦIЭМ хэтат егъэджджакIуэм я федеральнэ, щыналъэпсэ, щыплIэ зэлэуэ зэмь-лIэужьыгъуэхэм щытхьэуа, къы-щыгъэжаныкIа ИтатхьэпIэхэр. Апхуэдэхт Къэшэж Аслъэн, Шээн Рузаннэ, Дол Руслан, Жантудуев Рустам, Цэрмэт Маринэ, Беккиев Мелек, Лукъяев Жаннетэ, КъуэщIысо-кIуэ Каринэ, КIуш Исиат, Лу Миланэ, Даур Каринэ, Сабешкинэ Ксение, Аишаев Казим, Шэмырзэ Марианнэ, «КЪБР-м и психолого-педагогикэ клас-схэр» проектм и зэгъэулуакIуэ Дудак Галинэ, егъэджджакIуэ ныхъыщIэ ХьомыкIуэ Миланэ, егъэджджакIуэ унагъуэм я лIыкIуэ Петровэ Ирине, «Пэрытхэм я зэгъэулуэныгъэ» РДДМ-м Шэ-рэдждж щыналъэм щылэ къудамэ и пашэ Мокаевэ Айзэ, Бахъсэн къалэм егъэджджэ-гъэмкIэ и департаментым обществознанимкIэ ЕГЭ лажьыгъэхэм хэлътэ и комиссэм и унафэщIэ Хьэжы Лерэ сымэ.

КЪБР-м егъэджджэныгъэмрэ щIэныгъэмкIэ и министр Езауэ Анзор, КЪБР-м и Парламентым и депутат Емуз Нинэ, курьт школ №33-м и унафэщIэ Блэ-ныхъ Казбек сымэ къызэхуэса-

хэр шагъэгъуэзаш республикэм и егъэджджэныгъэ ИнатIэр кыи зэманым зэрыт щытыкIэм. ЗэрыжаIамкIэ, ди республикэм егъэджджэныгъэ ИнатIэм щы-пэрытхт ИтатхьэпIэ мин 18-м щигъуэ. Абыхэм ящыщ мин 10,7-р егъэджджакIуэ. ЦIыху ми-ни 3-м щигъуэм хуагъэфэщаш Урысей Федерацим, Къабэр-дей-Балъкър Республикэм къабгъэдэкл къэрал дамыгъэ-хэр, щыхьыцIэ лъагэхэр.

Республикэм и Итатхьэр къыщыпсалъэм къыхигъэбел-джылыкIащ егъэджджэныгъэ И-натIэр къэралым иригъэкIуэлэ социальнэ политикэм мыхъэ-нэхуэ щызылэ, увыплIэхуэ щызыубыд Iыхъуэ зэрыщытыр. Абы къыхыкIуэ ИнатIэм це-кIуэлэ Iуэхугъуэ псоми, унафэр зэрыщызэрагъэкIуэри хтэу, гу-лытIэщхуэ дапщэци зыхуашI-

хэм ящыщ. Ар егъэфIэ-кIуэным хуэгъэлса хъкIыплIэхэм-рэ Iэмалхэмрэ егъэджджакIуэ-хэмрэ къэрал унафэщIэхэмрэ сыт щыгъуэ зэгъуэсу яубызуху.

ЗэлущIэм щыжаIахэм къы-дэщIагъуу, къызэпкIахуэ зэхуэ-сым къыщыпсалъащ егъэ-джакIуэхэр, я еплъыкIэхэмрэ Iуэху зэхъэкIэхэмрэ налуэ къа-щIу. ЕгъэджджакIуэхэр зытхьэ-лIыкIа Iуэхугъуэхэм ящыщ куэдм гулытIэ хуищIащ КIуэ-кIуэ Казбек. Апхуэдэхт, къапщ-тэмэ, дерс нэужым егъэ-джакIуэхэм ирагъэкIуэлэ класс сыхъэтхэм, ИтатхьэпIэм щыкуа-гъасэхэм, нэгъуэщI лажьыгъэ-ми улахуэ пэкIуэн зэрыхуейр. Апхуэдэхуэ зэхуэсым къыщыпсалъа-хъащ Андэлъхуэбэр эзы-гъэджджэм я урысейпсэ зэлэуэм и щыналъэ Iыхъэм щытхьэуа-мрэ абы къыхъэжаныкIахэмрэ

КЪБР-м и Итатхьэм къыб-гъэдэкл саугъэтыр зратхэм хэ-гъэхапхъу. Республикэм и И-татхьэм къалэн ящищIащ а Iуэхугъуэхэр тэрэз ящыну. Къы-нэмыщIауэ, хэлъэнууш унагъ-ухэм ядэлэжынымыр психоло-го-педагогикэ классхэмкIэ центр къызэлъыхыным и проектм. Абы Iэмал къытынууш республи-кэм шахурымыхуэ психологхэм я бжыгъэм хагъэхуэну, апхуэ-дэуи щытыкIэ гугъуэм ихуа шко-лакIуэхэм дIэлэпкIуэныгъэ ягуэ-тынууш. Программэм и лейуэ ныхъыщIэхэм школхэм зра-щылэлэжынымы зрагъэуэгъу-нуу. Абы папщIэ еджакIуэхэм Iэмал псори ялэщ.

Щыналъэм и пашэм гунэс-щыхуаш егъэджджакIуэ ныхъ-жыщIэхэм я зэлэуэ егъэ-кIуэныгъуэ зэрыжаIары, егъэ-джэныгъэр езыгъэфIакулэ про-

ектхэм мылкъу хуаутIыпщын зэрыхуейри, дэт-хэкупсэ Iуэху-хэмкIэ щIэблэм шадэлажэ цент-трхэр зыгъэпсэхуэгуэ лъэхъэнэм лагерхэм къыщыгъэпIэщып-хъуэ къызэрыхалъхари. Есте-веннэ щIэныгъэхэр - физикэр, химийер, биологийер - школхэм щезыгъэджджэм я зэфIэклэхэр фе-деральнэ еджакIуэ нэхъыщы-хэм щыхагъэхуэну зэрауэбы-хум, а предметхэмкIэ студентхэр школхэм практикэ гъэгъэкIуэ-ным арзытэ тхьуаш ар.

Зэхуэсым зигъуэ щадIахэм ящыщ егъэджджакIуэхэм я ула-хуэм адэкли хэгъэхуэнымы, Iэ-щIагъэлэхэр школхэм ешэлэ-нымкIэ политикэм, еджакIуэхэр тхьыгъэхэмкIэ къызэгъэпIэщы-ным ехъэлэхари. Республикэм и унафэщIым зэрыжаIамкIэ, а унэтIыныгъэхэм ящыщ дэт-хэнымы гулытIэ щыхуашI щы-налъэм, абыхэмкIэ ирагъэ-кIуэлэ лажьыгъэхэм адэкли жы-джэру пашэнуу.

ЕгъэджджакIуэхэм фIыщIэ ин хуащIащ республикэм и уна-фэщIэхэм, курьт школыщIэхэр зэрауэхуэм, щылэхэр зэрызэ-рэгъэпIэщыным папщIэ. Абы, шэч хэмьылуэ, егъэджджэныгъэм и фIаггыр къыбIэ. КIуэкIуэ Каз-бек къыхыгъэщаш 2026 гъэм и кIуэх пIондэ ди республикэм ит школ псори шIэрыщIу зэгъэ-пIэщыкIа зэрыхуэну. УнафэщI-хэр йолэжэ сабий гъэсэлэхэр зыхуей хуэгъэзэным хуэгъэлса щыналъэпсэ программэм.

ЗэлущIэм и кIуэхуу КIуэкIуэ Казбек егъэджджакIуэхэм фIыщIэ ахуищIащ къыхалъхэ жэр-дэмыфIхэм папщIэ. Ахэр, дауи, сзэбэшхуэ хуэнууш республи-кэм и егъэджджэныгъэ ИнатIэр адэкли егъэфIэклэуэнымыкIэ.

ЩIэныгъэм и лъабжьэр ягъэтIыль къудейкъым

(КIуэхуэр. ПэщIэдээр 1-нэ нап.)

- ЕгъэджджакIуэхэм си гуапэу сынывохуэу фIузыншэу, Iэ-натIэм щIэщыгуэу хэлъхъуэ, Итатхьэм гукъыдэж къы-хэфхуэ, еджакIуэ цIыкIуэхэм я зэфIэклэхэр ехъуэлэныгъэ-хэмрэ фыщыгуфIыкIуэ фылэжэну! Налшыкым, республи-кэри, къэралри зэрыгуэхун цIыху еджа куэд дIэлэу Тхьэм жиIэ! ФыщIэ ин хуэщIэ егъэджджакIуэ и щыхыкIэ фэпелт гъуэныуыр зигу къыкIахэм, ар дэзылыгъэхэми, зи Iодакэ къыщIэклами, нобэррей зэлущIэ дахэм зыкърезыгъэхъэлэхэ-ми. ЕгъэджджакIуэ Итатхьэм хэлъщ гуапагъэрэ псэ хуабэ-гъэрэ, - жиIащ КIэрэхэ Нинэ.

ГугIэгъуэ пэкIуэм къыщыпсалъащ Зауэмрэ лажьыгъэмрэ, IэцIэклэ ЗэцIэуэдэа къарухэмрэ хабзэхуэм ИнатIэхэмрэ я ветеранхэм я Налшык къалэ советым и тхьэмадэ Абдулаев Мустэфа.

- Урысейм и махуэщхуэ нэхъ лъапIэ дидэхэм ящыщ Егъэ-джакIуэм и махуэр. Мы дунейм Итатхьэ нэхъыщыд дидэу тетыр егъэджджакIуэм ейрщ. ИгъащIэ лъандэрэ апхуэдэу къызольтытэ. Хэку зауэщхуэр къызэзэуэр егъэджджакIуэ, фи-фIэщ фIыщIэ! Сыту жьылэмэ, зауэ лыгъэм IэцIэ зылыгъуу Iуэхуэхэр хэкупсэу зыгъэсэр егъэджджакIуэхэрщ.

Сэ фыщIэ сощI курьт еджакIуэхэм щIэх-щIэхуэрэ сызэ-рырагъэблагъэм, еджакIуэ цIыкIуэхэм сызэрылуагъащIэм па-пщIэ. Ахэр зыщIэс классым илэс 90 си ныхъуэ сыщыгъэхэм, сыкыщыщIэхъыжым деж илэс 50 фIэкла сымыкхуэ къыс-шохуэ. Апхуэдизу щIалэ сыкыщыж апхуэдэ зэлущIэхэм, щIалэгъуэм и къарур къызольтэ, сенсиы. Школхэм гуапэу къыщытIуэщIэ егъэджджэныгъэм и лажьыгъэхэр, «лIыхуэжы-гъэм и дерсхэр» едгъэгъэуэныгъу дикIуа нэужы. НыхъыщIэ цIыкIуэхэм я нэм дидэлэлэуу ягуридогъауэ къыкIуэнуу езы-хэм зэрелъытар, хэл-щэн дахэ зыхалъхъэн зэрыхуейр.

Республикэм и Итатхьэми, егъэджджэныгъэм зи гуащIэ хэзылхъэ къулыкыуэцIэхэми фыщIэ ин яхуэщIэ къалэхэмрэ щыналъэхэмрэ щылэ школхэр зыхуей зэрыхуагъащIэм, щIэ-хэри зэрауэхуэм щыгъэкIэ. Сабийхэм щIэныгъэм зратыным те-хуауэ къызыхуэтыншэхэщ нобэ. Дэ дидэджэм тетради ша-къы дилэтэкым - кIэгъасакIэ дитхьтэр.

Узыншагъэ, ехъуэлэныгъэ, насып Тхьэм къывит! - жиIащ абы.

ГугIэгъуэ пэкIуэм хэтхэм ЕгъэджджакIуэм и фэпелт къызэлэуа-хэм удэ гъэгъахэр тралъхъащ.

ГУГЪУЭТ Заремэ.

Ехъуэлэныгъэм и илэсхэр

Жэпуэгъуэм и 5-м Адыгейм шалэт респу-бликэр къызэрыуэхуэр илэс 32-рэ зэрыри-ктуэр. КЪБР-м и Итатхьэ КIуэкIуэ Казбек а ма-хуэ лъапIэмкIэ ехъуэхуаш Адыгейм и УнафэщIэ Къумпыл Муратрэ республикэм и цIыхубэрэ.

- Мыхъэнэхуэ зилэ, къэралым шагъэлъапIэ мы махуэщхуэм IушIу къэгъэлъагъуэ Адыгейм автономнэ республикэ зэралI лъандэрэ къыкIуа гъуэгуанэр, нэмыщIэ-зэрыпхуакулэхэм ятхьэуу лъапIэ хозийствэм зыкыуэжыкIым щыщIэдащ шагъэхауэ, нобэр къыздэсым хуэзфIакар.

Иджырей Адыгейр Урысейм нэхъ дахуэ ит щы-налъэхэм язщ, жыджэру зиужу, проек-тышхуэхэр шагъэзашIуэ, зы илэсым нэхъэр ад-рейм нэхъ ефIакулэрэ и цIыхубэ гумашIэмрэ хъэщIэ егъэблэгъэкIэмкIэ цIэрылуэ. Сыт нэхъри нэхъ лъапIэщ. Адыгейм и цIыхуэ зэчыфIэхэмрэ лажьэкIэ зыщIэхэмрэ. Ахэрэщ зIэрыкIыр нобэ Адыгейр шIэгъуэхуэ псори. Мы щыналъэм нэ-бдзэгъуэбзэпIэу шахуэуэ щыпсэу лъэлъхъэм я хабзэ дахэхэри, унагуэмрэ цызэрагъэхэри, ныхъ-жышхуэ зилэ щэнхъабэм и хуэгъуэуэгуэхэри, щылуэпс тельдыжэри.

Адыгэ Республикэм и зауэлэхэм Урысейм щыщ адрей щыналъэхэм дзэм къулыкIуэ щызыхъ я щIалэхэм ябгъурыту, хахуэ ахуэм лъэлъхъыбэу зэхэт ди Хэхум и щыналъэр. Куэуш республикэм и цIыхубэм гурэ псэклэ сохъуэхуэ мы махуэщхуэм фIыгуэу, ехъуэлэныгъэ, ефIэклэуэныгъэ, зыужыныгъэ къахуэдэклэуэ, - дыхъышоджэ хъуэхуэм.

ХъэщIэ нэхъыбэ къытхуэклэуэн папщIэ

«Туризмэмрэ гъэхъэщIэн ИнатIэмрэ» лъапIэ проектм ди республикэм гъэзэщIэ зэрыщыкхуэм теухуа зэлущIэ иригъэкIуэклэщ КЪБР-м и Итатхьэ КIуэкIуэ Казбек.

ЗЭУШЦIЭМ хэтат КЪБР-м и Правительствэм и УнафэщIэ Мусуков Алий, абы и ялэ къуэдэз Къуныж Мүлэдэ, КЪБР-м курортхэмрэ туризмэмкIэ и министр ЩоджэнцIыкIуэ Мурат.

КIуэкIуэ Казбек зэрыжаIамкIэ, зигъуэ ящIа лъапIэ проектм УФ-м и Президентым и унафе-кIэ зэхалъхъэщ икIи Путин Владимирм иджыла-гъэ Дербент шыкIуауа Кавказ Ишхъэрэм туризм-мэ зыщегъэуэныным щхъэхуэу тхьэпсэлъыхуэу щытхьэ. «Туризм ИнатIэр ди щыналъэ экономи-кэм щIэгъэхъуэн зэрыхуэхуэм хэхъуэ зыпхьт, дIапэкIи нэхъри егъэфIэклэуэнхъэщ. Иджыпсэу ди къалэн нэхъыщыбэр туристхэр здэщIэну хъэщIэхэр нэхъыбэ щыныгъэр, сыт хъэкIэ жы-плIэм, Къабэрдей-Балъкърым зыгъэпсэхуакулэ къакулэхэм я бжыгъэм хохъуэ», - къыхыгъэщаш Итатхьэм.

Гъэмахуэ мазишым турист мин 600 къыкIуаш КЪБР-м. Ар нэгъабэ и апхуэдэ пIалъэм елътхуэу процент 25-кIэ нэхъыбэщ. Блэкла мазийм цIыху мелуан 1,1-рэ хъэщIапIэ щылащ ди лъахэм, ар нэгъабэ елътхуэу процент 20-кIэ нэхъыбэщ. Iуащхъэмахуэ лъапIэ и бгы-лэжэ зыгъэпсэхуэпIэм и закъуэ цIыху мин 740-рэ щылащ. Илэсым и клэм туристхэм я бжыгъэр мелуан 1,4-рэ хъуэу хуагъэфэщ.

Республикэр туризмэм ехъэлIа лъапIэ проек-тым 2022 гъэ лъандэрэ хэтхт. ИкIи мы гъэм ар хэхуаш модульнэ хъэщIэхэр ящын папщIэ суб-сидие нэхъыбэ зыхуаутIыпша щыналъытхум. Абы папщIэ ди республикэм къылэрыхъэнущу сом мелуан 755,8-рэ. АбыкIэ кемпингхэр, хъэ-щIэх зэхэтхэр, хъэщIэх пIантIэхэр, эко-парк-хэр, зыгъэпсэхуэлэхэр ящIыну я мурадщ. Апхуэдэ щыплIуэ 51-рэ яхуэнууш, абы пшэ 582-рэ илэнуу. ХъэщIэхэр щыщIынууш Налшык къалэм, Прох-ладнэ, Дзэлъыкыуэ, Iуащхъэмахуэ, Шэрэдждж, Шэдждж, Аруан районхэм икIи 2024 гъэм и клэ хъуу лухуны я мурадщ.

● КЪБР-М И ПРАВИТЕЛЬСТВЭМ

Зэгурылуэныгъэхэр зэращыллэ

КЪБР-м и Правительство и Унафэщ! Мусуков Алий зи чэзу зэлушцэ иригъэклуэкшэ.

КЪБЭРДЕЙ-Балькээр Республикэм и кээрал мылкъум къыхахуе федеральнэ мылкъум луэушцаллэрэ шцы йыхьэрэ хагъэхъжыным теуха проектхэр игъэнэлэушцэ КЪБР-м шцы, мылкъу зэхуштыкълэхэмкэ и министр **Тэху Аслъэн**. Налшык Санаторнэ проезд уэрам №1-м шцылэ административнэ луэушцаллэмрэ абы къегъэщыллэ шцы клэпэмрэ федеральнэ мылкъум хагъэклуэкшынущ.

- Метр зэбгуэзнатлэ 1460-рэ хуе автомобиль гъуэгур федеральнэ мылкъум шцылэ хуэжынущ, федеральнэ автомобиль гъуэгухэм я «Кавказ» федеральнэ луэушцаллэм зэрызыкытхуигъэзэм тету. Зи гугъу шцылэ гъуэгур йыхьэр федеральнэ гъуэгум къыхъэхъхуэуи араш езыр - абы Шэджем къалэм и лъэныкъуэмкэ кыи автомобиль транспортхэр Шхьэлъыкытэ куаждэм дыхъхьэр къызрегъэпэщ, - жиаш министрэм.

Унахэр шагъэжубэкшэ, псы шцылэрэ пштырклэ къыхъызэрагъэпэщкэ КЪБР-м и кээрал гъэзщыллэу органхэр зэрызпышцар, муниципалитетхэр концедент шцызэхуэкшэ, КЪБЭРДЕЙ-Балькээр Республикэр ещанэ лъэныкъуэу къызэрылуэуи зыгъэнэлэу проектхэр КЪБР-м и Правительство игъэбелджылаш. Абы теухауэ къэпсэлэушцэ КЪБР-м хуэныгъэмрэ псэуллэ-коммунальнэ хозыствэмкэ и министр **Бэрбэн Алим**.

КЪБР-м бжыгъэр зи лъабжэ зыужыныгъэмкэ и министрэм и къалэнхэр зыгъэзщыллэ **Бозий Аскэр** кытеуылаш КЪБР-м и Правительство «СКБ Контур» Производственнэ фирмэ» акционер зэгъхъхънэ гъэмрэ зэрызэблэжыном теухауэ зэращыллэ зэгурылуэныгъэм и проектхэр.

КЪБР-м и Правительство «Къуажэдэс шцалэгъуалэм я урысей зэгъхъхънэ» урысейло шцалэгъуалэ жылагуэ зэгъхъхънэ гъэмрэ зэрызэблэжыном теухауэ зэгурылуэныгъэ зэраушыллэ. Абы теухауэ Правительство игъэхъзыра проектхэр зэлушцэм къыхъхъхъхъшэ КЪБР-м шцалэгъуалэм я луэхэмкэ и министр **Лу Азмэт**. Проектхэр хуэунэтлэ куаждэс шцалэгъуалэм еджэныгъэ, творческэ, хъырычт луэхэр ядэлыгъыном.

КЪБР-м лъэжыгъэмрэ цыхуэхэм социальнэу къащхъэщыжыныгъэмкэ и министр **Асанов Алим** кыгъэнэлэушцэ жыкълэфэкшэмрэ ныкуадыкыуэхэмрэ яклэтыплъыномрэ зыхуей хуэгъэзэныгъэмкэ республикэм системэ шхъэхуэ шцэгъуыном, абы папщлэ лъэжыкыуэ гуп къызгъэпэщыном хуэха проектхэр.

ГУГЪУЭТ Заремэ.

КЪБЭРДЕЙ-Балькээр Республикэм и Жылагуэу палатэм и зи чэзу еянэ зэлушцэр иригъэклуэкшэ. Ар Урысей Федерацим и Президент Путин Владимир ди кээралым ис лъэпкъхэм я хабзэм хэлэ дахагъэр, лъаплагъэр хуэуэным хуэунэтлэу егъэклуэкшэ политикэм теухауэ 2022 гъэм жэлуэгъуэм и 9-м къыдигъэкшэ унафэр и лъабжэу къызэрагъэпэщ. Мыбы нэхъышхъуэ шцызэпкърахар лъэпкъ хабзэхэр хуэуэнымрэ зегъэужыныгъэмрэ, ди гъащцэм шаубыд мыхъэнэрц.

ЗЭЛУШЦЭМ къышпысэлэхъшэ КЪБР-м лъэпкъ луэхуэхэмрэ жылагуэу проектхэмкэ и министр **Клурашын Анзор**, тхыдэ шцлэныгъэхэмкэ кандидат, шцлэныгъэхэмкэ Урысей академием и КЪБЭРДЕЙ-Балькээр центрым этнологиэмрэ этнографиэмкэ и кудамэм и унафэщ! **Прасолов Дмитрий**, Дунейпсэ Адыгъэ Хасэм и тхьмадэ **Сэхуэрокуэу Хъуэути**, КЪБР-м шцалэгъуалэм я луэхуэхэмкэ и министрэм и къуэдзэ **Ахъмэт Артур**, ди республикэм ис мусльмэнхэм я луэушцаллэм и унафэщ! муфтий **Дзасэж Хъэрэталлий**, Налшык кудейм и благочиннэ, Псыхуабэрэ Черкесскрэ я епархиэм и лыкыуэ, чыристан диным хуэлажэ **Бобылев Валентин** сымэ.

Псори тегъэчыныкыуэ зытэпсэлъыхъэр ди республикэм лъэпкъ зэмплэуужыкыуэу 80-м шцигуэм шцыхъэр зэрысир, дин зэгъхъхънэ гъэмрэ зэмплэуужыкыуэхэр зэрышцылэр къэлъытауэ, абыхэм я хабзэхэм хэлэ хуэгъуэушцыгуэу хуэр хуэуэным, зэныбжыгъуэгъэр, зэкъуэшыгъэр, зэгурылуэныгъэр, мамырыгъэр гъэбздыным зэпымыуэ хуэуэжыном зэрыхуейрц.

Иджылагъэ ирагъэклуэкшэ къэпщытэныгъэм къызэригъэзгъуагъэмкэ, республикэм дин зэгъхъхънэу 193-рэ шцылэ. Мусльмэнхэм ейрц нэхъыбэр - 138-рэ махъу, чыристанхэр абы клэпкыуэ - 23-рэ,

Хабзэхэр хуэуэныгъэм икыи зегъэужыныгъэм

рим-католическэ диным итхэр 3 махъу, мажусийхэм ермэлъхэм зырыз ялэщ. Республикэм мэджыту 150-рэ, числэу 20, протестантхэм я флэщхуэныгъэм хуэунэтлэ еклэушцаллэу 25-рэ шцылэ. Цыхуэ нэхъ мащлэ къызэщылэуыды динхэм тетхэр еклэушцаллэнхэмкэ. Къэлсэлэхэм зэрыжамалкэ, динклэ зэтемыхуэхэм, ди цыхуэхэм зэхуштыкы тэмэм, зэгурылуэныгъэ я зэхуаку дэлъщ. Ар нэхъри ирагъэфлэуэ папщлэ лъэпкъхэм я хабзэхэм, шэнхабзэм хэлэ лъаплэныгъэхэр къэгъэсэбэпыном палатэм комиссис КЪБР-м и Жылагуэу палатэм къышцэрагъэпэщыну унафэ къащташ.

Зэлушцэм зэрышцэжамалкэ, я лъэжыгъэр хъырычт шцлэным емыпахуэ республикэм жылагуэу луэушцаллэу 250-рэ итц. Абыхэм мымащлэу ахэтц лъэпкъ хабзэр, шэнхабзэр хуэуэным епхэхэр. Мы гъэм я лъэжыгъэм къышцэрагъэпэщыну сом мелуанщ апхуэдэ луэушцаллэхэм ялэрыхъш. Абыхэм лъэпкъ зэныбжыгъуэгъэр егъэфлэуэныгъэм хуэунэтлэ лъэжыгъэхэр къызэрагъэпэщ.

Мы луэхум хуэунэтлэу зыхуагъуэуыж къалэнхэр зэрыт тхыгъэр зэлушцэм къыхъэллэхэмрэ езы Жылагуэу палатэм эхтэмрэ ялэрыхъш. Абы къышцэнышцаллэу, лъэпкъ шэнхабзэм, шцалэгъуалэ луэхуэхэм, зэныбжыгъуэгъэр гъэбздыным зи лъэжыгъэр хуэунэтлэхэм сымтэ и лъэныкъуэи зышцэагъуэу зэлушцэм къышхуэраджаш.

ШАФИЙ Аслъэн.

Жармыкы-гъэлъэгъуэныгъэм фразгъэблагъэ

Мэкъумэш хозыствэмрэ ерыскыпхъэхэм елэжэ промышленностымрэ я лъэжыкыуэу я махуэр КЪБЭРДЕЙ-Балькээрэм лэгуэу жэлуэгъуэм и 8-м шагъэлъэллэнуш.

Абы ирихъэллэу къызэрагъэпэщыну Налшык къалэм Абхъазым и утыкушхуэм жармыкы-гъэлъэгъуэныгъэ шцызэхъхънуш. Республикэм и мэкъумэш лэнашхэм хыкы луэушцаллэ зэмплэуужыкыуэу 30-м шцигуэм я эфлэкшэр, къышцэагъэкшэр абдежым шагъэлъэгъуэнуш. Псалъэм папщлэ, лэпкълэхэр, лы, шэ, гъэхъхъхъэр, флэуэхэр, пхъэщхъэмышхъэхэр, хадэхъхъэр, мэракыуэ зэмплэуужыкыуэхэр, нэгъуэушцар утыку кърахъхънуш.

Жыгъэкшэ хозыствэу 40-м нэблагъэм мылэрысэ зэмплэуужыкыуэу куэд жармыкыкэм кърахъэллэнуш, абыхэм къыхащылкынуш нэр зыгъэгъуэу панохэр, сурт хъэлэмхъэр. Сабий цыкылуэхэм театр теплъэгъуэхэр хуагъэхъзыраш, таурыхъхэм хэт лыхъуужыкэм я фэцхэр зышцыгъ артистхэм утыкуи ягъэхъхъэр, абыхэм агъуэу суртхэр зытрезыгъхъну хуейхэм шцлэпщлэ шхъэхъэр къыхуэзэрагъэпэщынуш.

Жармыкыкэм къыхъэллэхэм я дэрэжэгъуэр къалэтынущ республикэм и къэфакыуэ гупхэмрэ уэрэдхъылакыуэныгъэмрэ.

КЪБЭРДЕЙ-Балькээрэм шцысэхъуэри хъэщлэхэри гуапэу ирагъэблагъэ гуфлэгъуэ зэхыхъэм. Абы жэлуэгъуэм и 8-м сыхъыти 10-м шцлэзэнуш.

БЭТОКЪУЭ Албэч.

КЪБЭРДЕЙ-Балькээрэм Шэнхъабзэмкэ и министрствэр, КЪБР-м и Журналистхэм я зэгъхъхънэу, «КЪБР-Медиа» кээрал клэзонэ луэушцаллэр, «Заман», «Адыгъ псалъэ», «Кабардино-Балкарская правда», «Горянка», «Советская молодежь» газетхэм, «луащхъмахуэ», «Литературная Кабардино-Балкария», «Минги Тау», «Нур», «Юр», «Солнышко» журналхэм я редакцэхэр, «КЪБЭРДЕЙ-Балькээр» ВТК-р, «КЪБР-инфо» хыбарегъащлэ агентствэр, «Эльбрус» тхылъ тедзлэпэр **Кагермазов Борис Кеккоз** и **Къуэм** и лыхъыхэмрэ блэгъэхэмрэ яхуогуэзэ ар дунейм зэрежам къыхъхъуи.

Фэтэрышцлэхэр ираташ

КЪБЭРДЕЙ-Балькээр Республикэм кээрал кыуэцлэ луэхуэхэмкэ министр шцылэ, полицэм и генерал-лейтенант **Павлов Василий** фэтэрышцлэхэм я лункыбзэллэхэр яритащ ведомствэм и пенсионерхэм я унагуи 4-м.

МИНИСТЕРСТВЭМ и псэуллэ-бытовой комиссэм унафэ къышташ Налшык къалэм и Москваскыа уэрамым хабзэхъуэжэм папщлэу шаухуэ псэуллэ унэщцэм абыхэм пэшитлэ хуе фэтэрышцлэхуи.

Павлов Василий фэтэрышцлэхэм я лункыбзэллэхэр шаритым чэзур зылысахэм ехъуэушцэ узыншагъэ бьдэ, нысыррэ я унагуэклэ зэлуэпэщыгъэр ялэну.

- Си гуапэщ мы фэтэрышцлэхэм сыт шцыгуи сабий жьгыру макъ шцылуну, псом я дежклэ тыншыгъуэу шцытыну, - жиаш министрэм.

Пенсионерхэм республикэ МВД-м и унафэщлэхэм фышцлэу хуащлэу псэуллэу ирагъэфлэуэныгъэмкэ къазэрыдэлэпыкуам папщлэ.

УАРДЭ Жантинэ.

Кавказым и шапхъэм тету

Илъэс зыбжанэ ипэкшэ цыхуэм ику иту къыгъащлэр псом нэхъэрэ шцынхъэлъагэ шцыллэхэм хабжат КЪБЭРДЕЙ-Балькээрэм Москва къалэмрэ. Мы гъэм шцытыклэм дэрклэ зихуэушцэ икыи Кавказым и шцыналэхэм ящыуэ ялэ ишащ Дагъэстанымрэ Ингушымрэ. А республикэхэм цыхуэм ику иту къышцэагъащлэр илъэс 78-м шцынэсаш.

УРЫСЕЙМ и шцыналэу 26-м а бжыгъэр ику иту илъэс 76-м шцыллэушцэ. Апхуэдэ ефлэкыуэныгъэм и къежлэуэу къэллэтытэ хуэнуш иужырей илъэхъэм ялэ медицинэ луэхуэхъэбзэхэр цыхуэм шцыуащлэ луэушцаллэхэм къазэрыхъхъуэр, апхуэдэхэм ящыц кудэри зэрызэрагъэпэщыжар. Абыхэм я дэтхъэнэри иджылытэ зытэлажырэ иджырей медицинэ лэмакхэм тету

цыхуэхэм я узыншагъэр егъэфлэуэныгъэр.

- «Цыхуэхэм ялэ медицинэ луэхуэхъэбзэхэр къышхуащлэ лэнашхэр егъэфлэуэныгъэм» лъэпкъ пэхуэщцлэм хиубыдэу ди кээралым и шцыналэхэм шцлэу шаухуащ медицинэ луэушцаллэу мини 2,5-рэ, мини 3,5-р зэрагъэпэщыжаш, медицинэ лэпкъым зэмплэуужыкыуэу мини 122-рэ къащхъуащ. Апхуэдэ зыужыныгъэм и фылыгъэкшэ цыхуэхэм я узыншагъэр йофлакыуэ, я гъащцэми къыпэщ. Дялэкли ди эфлэкшэ псори етхъэллэнуш шцытыклэр нэхъри егъэфлэуэныгъэм, Кавказым шцысэхуэм я шапхъэм тету, адрей шцыналэхэм шцысэхуэм я гъащлэр нэхъ кыкы зэрыхуэном, - жиаш Урысейм узыншагъэр хуэуэныгъэмкэ и министр Мурашкэ Михаил.

ШЭРЭДЖ Дисэ.

Зищысыр псэр зыгуэркіз   къасщӀэм,
 псысэщӀэ къыхэхъуэнщ   си гъашӀэм...

Зыгъэпсэхугъуэ махуэм

Малъхъэдис

Зыгъэхъзырар
нэщипыдджэ Замирэщ

Шхыныгъуэхэр

Жэмыкуэ

Шыуаным псы шылэ ираклэ, абы джэдыклэ кугъуэ уда зыхэлъ шатэ хаклэ, фылуэ зэлэщлэри, мафлэм трагъуэуэ. Зэлэщлэурэ дакыкы 5 - 6-клэ къагъавэ. Адэклэ нартыху хъэжыгъэ ухуэншлар хаудэри, тхуу къышхиджыу, дакыкы 10 - 15-клэ, зэлэщлэурэ ягъажэ. Хъэзыр махуэ шыжажэм, зэлэщлэурэ, къуей цына упщлэта халъхъэ, шыгушыпс шылэ хаклэ. Пщтыру лэнэм трагъуэуэ, шху шылэ и гуэсуэ.

Халъхъэхэр (цыхуитлэ хъхъэ):

псы шылэу - грамм 100, шатэу - грамм 500, джэдыклэ кугъуэу - 1, нартыху хъэжыгъуэ - грамм 115-рэ, къуей цынауэ - грамм 40, шыгъуу - узыхуейм хуэдиз.

Клэртлоф хъэнтхуэпс

Шыуаным тхуу иралъхъэри, мафлэ шабэм тету ягъэткиу. Абы зэлэщлэуэ упщлэта бжынышхъэ халъхъэри, зэлэщлэурэ ягъэлыбжэ, шэбжы сыр хъэжа хаклэуэ, зэлэщлэурэ тхууэллэ дахъуу ягъэлыбжэ. Абы зэлэщлэурэ псывэ шлэклэ, мафлэ шабэм тету дакыкыитлэ-шылэ къагъэуалъэ. Абы халъхъэ лупщлэурэ упщлэта клэртлоф. Псывэ кънаур шлэклэжри, шыгуу хадзэ, зэлэщлэуэ. Шыуанышхъэр траплэри, хъэзыр тхуу мафлэ шабэклэ ягъавэ. Хъэзыр тхуу хъэнтхуэпсыр пэщхъэкым къытрахри, джэдгын, бурш хаудэ, шыуанышхъэр траплэри дакыкыитхуэклэ шагъэт. Пщтыру фалъхъэклэ лэнэм трагъуэуэ. Шлэжхъуэ е лэкъум дахш. Шати хъыкышэ шылэ.

Халъхъэхэр (цыхуитлэ хъхъэ):

тхууэ - грамм 40, бжынышхъэ укъэбзауэ - грамм 35-рэ, псывэу - грамм 900, клэртлоф укъэбзауэ - грамм 200, шыгуу, шыбжыиуэ, джэдгын - узыхуейм хуэдиз.

«Адыгэ шхынхъэр» тхылым къытхыжащ.

Нартыхур узыблэкI мыхъун гъавэщ

Нартыхур Америкэ континентым кърашу XV лэщыгъуэм и клэм, XVI лэщыгъуэм и пэм Евразиэм къахъэса пэти, ар лэпкъ къахъыгъэ зыхуэ-хуар куэдкым. Зэрытцлэ-щи, гъавэжхъышхъэр, хаджэ-кышхъэр, жыгъарысэ лэужы-гъуэщлэурэ сэт хуэдэ лэпкъым къабыл ишын шхъэклэ, ахэр езым къыдеклэуэклэ къахъыгъэ гуэрим ешхын хуейш. Етлуанэу, ахэр лэныкыуэ зыбжанэклэ (бэвагъклэ, флэагъклэ, къыцагъэклэ шыгуу зэрэз-гымклэ, цыхум джэклэ сэлэп зэрыхуымклэ, н.к.) ефлэклэ хуейш «къахъыгъэжхъэм». Агрономием къызырилъытэмклэ, хумрэ нартыхумрэ зэхуэдэ гъавэ къахъыгъэуэ зы гулым хохъэ.

Хумрэ нартыхумрэ шхыныгъуэ къахъашхъыкхъэр ахэр къызырхашхъыкхъэ шылэпхъэ-хъэрэ зыш. Апхуэдэу шыщыт-клэ, нартыхур къышежхъэм, ар Европэм, Азиэм, Африкэм къабыл шызышлар хур зи лэпкъ гъавэжхъышхъэуэ зыгъавэ-раш. Иджыпстуи Европэмрэ Азиэмрэ нартыхур шызышхъэ, шызышхъэ лэпкъхъэр ижъ-ижъыж лэндэрэ хум елэжэу, зыхуу шытахараш. Адрей-

Фэ фщлэурэ?

хэм нартыхур къащтакым.

Пасэрэи адыгэхуэ хур куэд къызыгъэжхъышхъэу нартыхур къазырлэрыхъуэ псынцлэу яфлэфлэ, яфлэа-был хъуаш. Сыту жыплэмэ, япэрауэ, къызырхашхъыкхъэ, хуэклэ ягъэхъэзыру шыта шхыныгъуэ псори нартыхум къы-хашхъыкхъыфурт. Етлуанэу, нартыхум и бэвагъы хум еим нэхърэ куэдклэ нэхъ инт, шылэпэм флы дидэу езэгъырт. Ещанэу, нартыхур блэжынклэ, лупхыжынклэ, зепхъэнклэ куэд-

клэ нэхъ псынцлагуэуэ. Хум хуэдэу бгъэкъэбзэн, бужыгъэн, бгун хуейтхъым. Епланэу, нартыхур а зы шылэпэм илэс бжыгъэклэ телсэми, и бэва-гым клэричиртэкым, уз-хэр къуаллэртэкым. Етлуанэу, нартыхур жэпкъыр мэкъум къыкларымышуу лэщым яш-хырт. А псор къэлплъытэмэ, шыр зы мащлэ адыгэ мэкъумэшышхъэм я джэ-клэ нартыхур узыблэкI мыхъун гъавэу, мэкъумылэу къышхъэклэуэ.

Цыхушхуэхэм я гунысэхэр

Филэм и уасэр щывмыщлэклэ...

Пагагъэр цыхум и мы-хъэннашагъэр къызыгъэла-гуэуэ.

* * *

Гъашлэ гурлэгуээншэ хъуркым зыгуэр лэ шхъэ-клэ, апхуэдэ дидэу зыгуэр дыхъшхъэ шхъэклэ нэхъ шабэ хъуркым.

* * *

Насып клэншэм нэхъ шына-гуэу хэтэу сцлэркым цыху гъашлэ.

* * *

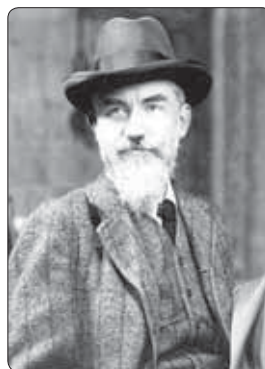
Уи флэуу упсэун папщлэ гъашлэ клэщышхъэ.

* * *

Нэхъ лъагэлэ дидэм дэклэуефынуу цыхуу, ауэ абы куэдэ тетыфынуу.

* * *

Зызыгъэгуэбзгъэм и жэр зызырэгъэлэпэн лэма-лу шылэу зыш - жилэу пэжу

Гъэщлэгуээнц

Бзухэм я бзэр

Шлэныгъэлэхэм куэд шлэуэ ядж бзухэм я «бзэм» хэлъ шэхур. Зэклэ абыхэм къащлэну зыхуэн-сар къэрал зэмплэужы-гъуэхэм къышхышхъытхъэ бзу зэхъхъэр зырыпсалъэ-ри, уэрэд къызыраршри зырызетемыхуэрц.

* * *

Къызырэгъуэклэ къэрэндаш-клэ километр 50 - 60 зи къы-хъагъэ линии пхуитхъэнущ, е псалъэ мин 45-рэ пхуэтхъ-нуц. Къызырхашхъыкхъэ, къэрэндаш лэужыгъуэу 570-рэ шылэу, я плыфэхэр 70-м нос, я быдагъ елпытауэ лэужыгъуэу 18-уэ зэхъхъэ-шолэ.

* * *

Бэджыхъэм и луданэ псы-гъуэу цыкхуэхэмклэ дуней псор къэлпхуэхуэу шытамэ, абы и хъэлъагъыр грамм 450-рэ хъуну арат. Ауэ а бэджыхъэр нэхъ ди гу-нэгъу дидэ Альфа вагуэуэм нэс дэлшэймэ, килограмм-клэуэ, килограмм пщлэу бжыгъэхэмклэуэу мэкъумэшышхъэм, аплэ тонн мин 500 хъуну.

Зэхъылыгъыр Мыз Ахъмэдш.

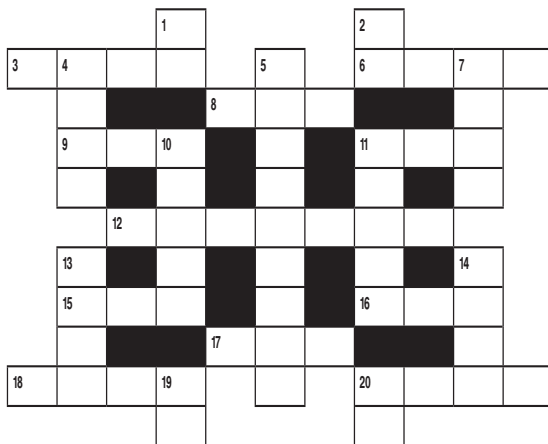
Фокладэм и 30-м ди газетым тета псалъэзэблэдыми жэуапхэр:

Екхуэжыгъуэ: 1. Етлуанэм. 6. Жышхуэ. 7. Быныфлэ. 8. Мэгъу. 9. Жэм. 11. Шлэу. 12. Ар. 13. Зы. 14. Куагъ. 18. Луач. 20. Хъэк. 21. Уэдрэ. 22. Еубыд. 23. Узэлэуэр.
Къехуэ: 2. Удэмэ. 3. Ныб-гуэу. 4. Хъэщлэ. 5. Ныса. 10. Магъ. 11. Шылэу. 15. Адэр. 16. Шхъэклэ. 17. Укъэщлэ. 19. Акъыл.

Псалъэзэблэды

Екхуэжыгъуэ: 3. Лэщым хуэ-хашлэ лус. 6. Бгым е луашхъэм и бгуэушлэ. 8. Зи шхъэгъуэсэм къыбгъэдэжыжа цыхубэ. 9. Вакъэдыж лэмэпсымэ. 11. Шлэ-мыпхуэжыфын хуэдэу, гъэ-рым и лъакъуэм иралъхъэу шыта гъушлэ зэрыхъа. 12. Къэбэрдей усакуэу, КъБР-м и Тхаклуэхэм я зэгъуэныгъэм и тхъэмдэу шыта. 15. Пхъурыл-хур къыхъэмэ, псатхъэр ... 16. Жэмтхъэлэ шылэ адыгэ гене-рал. 17. Мыхуэжы-мыфылэ, пхъэ сахуэ яжыэм ешхъ. 18. ... пылэ. 20. Псалъэ дэхэм ... гуэмбым къреш.

Къехуэ: 1. ... бы бжыкыуэм къоклэ. 2. Адыгэ къэфэклэ. 4. Губгъуэ лэжыкыуэ къызыр-гъуэжыгъэм и Лыхъужы. 5. Ма-флэм фылуэ ис химие эле-мент, гын. 7. «Ленэ дахэклей»,

Шокъарэ Замир и фэеплыр яхъумэ

● Дызэкъуэу

Дзэлыкъуэу районым хыхъэ Каменно-мост къуажэм (Къармэхъэблэ) школа-клубуэм футболымкӀэ я зэпеуэр къызырагъэпэцк дзэ лүэху хэхам (СВО) лӀгъэ зызырхъуэу хэкуэдэ Шокъарэ Замир Хъэзрэтэлий и къуэм и фэеплыр.

ШОКЪАРЭ Замир Хъэзрэтэлий и къуэр 1991 гъэм гъатхэпэм и 31-м Дзэлыкъуэу районым хыхъэ Каменно-мост къуажэм къыщалъхуаш. 1997 гъэм а жылэм дэт курят школ №2-м шӀтӀысхъаш. ЗырыщӀэ-са илӀтӀэ бжыгъэм къриубыдзу еджэным зырыгуырухуэри, спорт гутпжыкӀэм зырагъэпэцк нэрылӀагъу къыщӀаш. Шокъарэ Замир щыцӀыкӀым къысгъэжыау футбол джэгулӀэм дихъхырт. Школым спорт и лӀтӀыкӀуэкӀэ и зэфӀэкӀыр зэпеуэ зымылӀуажыгъуэхэм къыщызыгъэлӀагъуахэм, и щыкӀыр щызылӀтахэм ящыцӀаш.

2008 гъэм Замир курят еджапӀэр къиуха иужь, Къэбэрдей-Балъкъэр махъумаш академием шӀтӀысхъаш. 2013 гъэм ар кӀуэху, «инженер-механик» ӀэцӀагъэр илӀу. А гъэ дыздэм Шокъарэ Замир дзэм ирджэ. Зыпырт ӀзатӀэм зырыщыкӀым, зырыгъэжыгъэм гу лӀтӀытӀа и унафӀэцӀаш, армэм къыкӀэлъыкӀуэ илӀтӀэхэм хэтӀыпӀацӀы, «контракт» загъулыуныгъэм Ӏз шӀлӀзыну къыуагъэлӀагъуэ.

Шокъарэ яныщӀ дзэ лүэху хэхам зырыщӀидзэу ялӀу ягъэжыуахэм. Зырыса танкым и унафӀэцӀу зэхуэ гуащӀахэр щекӀуэкӀа шӀлӀпӀэхэм щылацӀаш.

Дзэ лүэху хэхам щыхъатӀам, Шокъарэм зыкӀыгъэлӀагъуаш жауалӀыныгъэ нэс зыхъӀэ, Урысей Федерациэм и Конституциэм къызырхыгъуэу, дзэм щыкӀуэу хабзэхэм зырытӀыным сыт и лӀтӀыкӀуэкӀи ху-щӀаку лӀтӀыжыгъэ псэмыблӀажу.

Танкым и унафӀэцӀ, сержант нэхъыжэ Шокъарэ Замир Хъэзрэтэлий и къуэр къыралым и пӀцӀ къыдильхъа къаланыр игъэсӀагъуэ 2022 гъэм и мӀлӀыжыкӀым хӀжӀуэдӀаш.

Урысей Федерациэм и Президент Путин Владимир и УнафӀэкӀэ и къыкӀуэр псэмыблӀажу зырыхыгъакам папӀэцӀ ЛӀгъэм и орден абы къыуагъэфӀащӀа (эзыр мӀлӀпсӀажу).

ЛӀтӀыжыкӀыр къыщалъхуа къуажэм щыагъуыпӀцӀыкӀым, и цӀэкӀэ къыщызырагъэпэцк футболымкӀэ зэпеуэр. МӀгъэрейм хэтӀаш Дзэлыкъуэу, Бахъсэн районым ащыцӀ команджыр. Шокъарэ Замир и фэеплыр Къармэхъэблэ къыкӀэ-лӀыкӀуэ илӀтӀыным щызэхъашну зыуаху-рад зэхыкӀым республикэм и адрей район-хэм щыц команджэри кърагъэблӀэгъ-нуц.

Фэепл зэхыкӀым дыздэкӀуэм

ПщӀджыжыкӀым жыуэ Налшык дыдэ-жаш, Шокъарэ Азэмт и машинэм дису. «Дубки» хъэблэм дызрылӀуакам хуэ-мыдз, дунейм и щытӀыкӀэм гъуэгум пша-гуэкӀэ зыкӀыщызырхыгъуэкӀати, тӀэкӀу гуа-зав кӀэштӀат, «махуэр апхуэдэ зашӀуэ кытхушӀэкӀыну лӀрӀэ?» - жытӀэри. Ар-шхъӀэкӀэ Сэрмакъ къуажэм лӀтӀыкӀын шӀлӀдзатӀыкӀым дӀгытӀэм и бзий гуакулӀэхэм ауфӀагъу къыщызылӀтӀыжыкӀым.

Топ джэгум хухахр Къармэхъэблэ къуажэмкӀэм иджырей мардэхэм тегу къы-щагъэпӀагъуэ стадионхырт. Дызды-лүхъар «Заря» «НэхуцӀ кӀэху» - мы пса-

лӀтӀэри хэтхаш зэреджэм) зыфӀлаша топ джэгупӀэ зыкӀызырхат.

СпортымкӀэ лүхушӀапӀэр гъуцӀ хъаркӀэ къецӀэкӀати, и дыхъӀӀэр, къытпагъӀыпӀа фӀэкӀа умыщӀану, лүгъуэзӀыкӀат, щы-зӀблӀэкӀ псоми гуапагъэ я нӀгум кыщӀэр я гум фӀы зӀрилӀыр мычму фӀлӀхъус зы-рахъэмкӀэ къыуагъашӀагъуэ.

ПӀж дыздэу зыгъэгушхуэрт, лүхуэр екӀу зырыхуным и нӀжӀану, и шӀлӀдзэгъуэм зыхуэзгъэпс сабийхэмрэ абыхэм я па-шхъэмрэ зыгъуфӀыкӀыжрӀэ зӀкӀэлъхъу-жы стадионым зырыщыгъагъуэр щып-лӀагъуэкӀэ. Топ джэгупӀэ зӀлӀыдӀэр удз шабӀэ лӀрыщӀэкӀэ луву шӀгъэнат, «ярыби, мыбы дауэ дызэрытеуэвнур?» жыди-гъӀагъуэ.

Къуажэм дызышар АзэмтӀц, ауэ лүхуэр зырекузӀкӀыну нӀхъ пасэу щыгъуагъуэ дхуэзыщӀари, и кӀыхъагъӀэ зӀ нӀлӀ къыт-тезыгъэтары, зэхъакуэу нӀхъыщыжыу си шхъӀэкӀэ къэслӀытӀари Шокъарэ Русланц. Арац «Адыгъ псалъэм» икӀа журна-лӀстым ялӀу къысепжыари, я лӀакуэм щыцу нӀхъыжӀэ къаланыр зыгъэзӀацӀэ Толэ сыбгъэдзӀышари.

Зэпеуэм шӀрагъэдзӀаным дакӀыкӀэ бжы-гъӀэцӀэ иджыри зӀрилӀэм гу лӀыстӀати, нӀхъыжыкӀым дельӀауаш зыщыцӀ лӀтӀыкӀым и къежӀэкӀэ хуауэу къалытӀэм кӀэлӀу щы-гъуагъуэ дхуыщӀыну.

Шокъарэхэ я къежӀэкӀар

Пасэ зманым КӀахэм (Адыгейм) щыцу шу гуп бгым шхъӀэдхри, абхъаз щына-лӀтӀым ихъат. ЗдрагъэблӀагъам шӀлӀл цыкӀу гуп я пӀантӀэм щыджӀагъуэ. Абыхэм моуэ зы ӀэфӀей-лӀтӀэцӀыкӀу цыкӀу яхът. КӀахэм ащыцӀ лӀыр шӀлӀушӀацӀа: «Мыр зейр хът?» - жиӀэри. «А цыкӀур зейншӀэу, адӀ ани имы-лӀжы», - къратыжаш жауап.

ТӀэкӀуэу щысыжа иужь, шӀлӀушӀагъуэ ар-гуэр куӀпсӀалъаш: «КъыӀэ, а шӀлӀл цыкӀуэр сӀэ къызӀзерт. Ар здӀсшӀэнут!»

Мохъэр зӀнӀдӀжӀэри, арзэы хуащӀа къа-тыну. ШыплӀлэм дӀсэу къахъсами, дӀпхуэдзу къахъами, сабий КӀахэм къагъэ-саш.

КъежыкӀыжыкӀым илӀацӀ. ШӀлӀл цыкӀуэр къежӀагъуаш, шыт тесыфу ирагъэсаш. УнӀцӀэ етын хуейтӀэкъэ? ЧӀнджӀашӀацӀ, зӀпсӀалъаш. Зым, шӀлӀушӀацӀ шӀкӀуэ, къыкӀы-лӀхъаш: «А шӀлӀлэм и унӀцӀэр езым илӀ-гыжыкӀэ?» НыбжыкӀыцӀэри, «къарэц» ху-жыкӀыну, фыӀыцӀ цыкӀуэрт. Арати, «Щауэ къарэ» цӀэр тӀелуацӀ. Абы иужькӀэ, лӀтӀыкӀым иужькӀуэ, Къэбэрдейми ШӀр-джэсми щыцӀ хуащ.

Зэхъэзэхуэр къызылӀуах

Зэхъэзэхуэр къыщызылӀуахым Шокъарэ Толэ сатыр-сатыру ирагъуэуэкӀа сабийхэм захуыгъэзаш:

- Фи зӀфӀэкӀэ къэмыгъанӀ! Зытемы-гъакуэ! НӀгууэцӀ гуэр къыщӀэкӀим, ар «спорт» жыхуагъэраци, фи жагъуэ шӀлӀ-фӀыны щыӀэкӀым. Абы шхъӀэкӀэ фи шӀлӀ цыкӀуэуныкӀым. Дыфхуагъэзаш. Фыуын-шӀу, фынасыпӀфӀуу фыпсӀуу, зауэ-банэ зӀи фыхъмытӀыну Алыхым къыщыгъӀэкӀ! Хъет жевгӀэцӀ! Лүхуэм зевгӀэзӀушӀ!

Зэхъэзэхуэм курят еджапӀа 4-м я лӀы-кӀуэхэр щызырхыблӀат. Ахр Къармэхъэблэ дэт школищым я спортмен ныбжыкӀы-щӀэкӀэмрэ БахъсэнӀэкӀэ жылэм дэт 1-нӀ школым и цӀэкӀэ кӀэкӀуахэмрэт.

Зы илӀтӀысым газетыр 156-р къыдокӀ. (2+)

ТЕЛЕФОНХЭР: редактор нэхъыщӀхэм, секретарым - 42-56-19; унафӀэцӀ-редакторхэм - 40-48-54, 40-06-33; жӀуап зых секретарым - 42-22-82; секретариатом - 42-22-66

АдӀэкӀэ мыблӀажым къыщытхыныц дхы-зылушӀа ди псӀлӀэгъуэхэм къыджаӀам щыц пчыкӀуэхэр.

Шокъарэ Руслан:

- Шокъарэ Замир Оренбург къалэм къе-дзӀа частхэм ящыц зым къулыкӀуэ щы-хъӀэкӀырт. Дзэ лүэху хэхам щыщӀидзэм, тан-кым исхэм я пашуэ япӀэ дыздэу кӀуахэм ащыщӀаш.

Замир и анэ Алианэ:

- ИлӀтӀысӀыным къриубыдзу, зы унагъуэм щыцу си къуэм и адӀшхуэри, и адрей, эзыри, зым иужь адрей иту, щымы дунегъэр яхъуэжаш. Езы Замир зы къуэ къыщӀанацӀи, Тхьшхуэм долъӀу гъацӀэ кӀыкӀэ кӀытыны, и насып тӀекӀуэну!

И шхъӀэгъуэс Алес:

- лүхуэр къызыралӀтар, зырырагъ-кӀуэкӀыр си гуапӀэ мӀхъу, зауэм хӀжӀуэдэ си шхъӀэгъуэс, пӀлӀэ хуащӀы, и цӀэр къы-зыхъӀэкӀа лӀтӀыкӀым, къуажэдзэхэм зы-гъӀагъуэ срогушхуэ.

Замир и шыпӀуэ Залинэ:

- ИкӀуэцӀэ ди гуапӀэ си дӀлӀхуэм и цӀэм, и фӀеелӀтым апхуэдэ пӀлӀэ зӀригъуэтыр, дӀри гултыгъэ къызырхыгъуэщӀы. Мы лүхуэм и къызыгъӀэгъуэцӀакузӀхэм Тхьэр ар-зэ къахуэху жызӀол!

Кумыщ Музарин:

- НобӀрей лүхуэм сыхътыну, сабийхэм я дӀж шӀрагъӀэкӀуэцӀ зэпеуэм сепӀыну къыкӀуэлӀахэм сашыщӀы. Зауэм хӀжӀуэдэ и цӀэр уахытӀыныц. Сабий кыгъэнацӀи, абы и адӀр щымыгъушӀуэ, гъацӀэ дӀах игуэзтыну Алыхым долъӀу! Езы зы-хъэзэхуэм и гугъу тӀыныц, ныбжыкӀыцӀэ-хэм я гум ар ӀфӀлӀу къызырхыгъуэ шӀцӀ къытесхыжӀыкӀым. Мыпхуэдэ зыхъыжӀым, гъэсэныгъэми зырыхуэзӀзэм къыхъӀкӀы, я мыхъэнэр ину къызылӀыт.

ДжӀатэ Заур:

- ШӀлӀлэр дзӀӀылам лӀыгъэ щызыр-хъаш, и адыгъ напӀри щыӀыгъаш. И адӀр, Хъэзрэтэлий, ди ныбжыгъуэу, зы класс ды-щызӀэдӀагъуэу щытащ. Абы иужькӀи ды-зӀэдӀэкӀуэцӀы, ерыскыи зӀдӀтшхуэ ды-къыгуыгуыкӀуэу. ЗӀкӀэлъхъуэу дунейм ехыжӀацӀи, псори здӀкӀуэм Алыхым щыгъэтышӀы. Шокъарэхэ нобӀэ къызыра-гъуэпӀаца мы лүхуэр шапхъагъэлӀагъуэу цыкӀухэм я гум кӀыныну Тхьэм жиӀэ!

Мырзбэч МӀуагъ:

- Къармэхъэблэ дэт курят еджапӀэ

№2-м шӀлӀс цыкӀухэм я гъуэсу мыбы сы-къеащ. Замир и адӀ тхъэмыщӀкӀыри мы къуажэм щызыгъуэуащ. Езы шӀлӀлэри, 5-нӀ классым шӀлӀс, нӀмыцӀбзэм щы-хуэзгъэдӀаш. НӀмыс зыхъӀыт, дӀбгъуэн щымылӀу хъарыны цыкӀуэрт, псӀэр дӀ-зыхъӀыт, нӀхъыжӀэ-нӀхъыщӀэ зыщӀӀат, жы-лӀыцӀат.

Шокъарэ Линэ:

- Каменно-мост къуажэм дэт курят школ №2-м сыӀлӀсцӀ, 8-нӀ классым сыщӀоджӀэ. ДӀ, еджапӀуэ цыкӀухэм, ди дӀежкӀи Шокъарэ Замир и дуней тетӀыкӀар, и псӀэуӀкӀар, дымыгъӀӀэгъуэу тхуэфӀлӀыкӀыу, ды-зыхъӀыгъушхуэцӀ. Ди дӀлӀхуэр псӀэзӀыпӀэ-хъӀлӀэ шӀхуэу, лӀыгъэр хахуагъуэу зы-хъар шапхъэ зытӀхъ хуэцӀ. И фӀеелӀыр къызырагъӀэгъуэ нобӀрей зыхъэзэхуэм къыхъӀылахэм Тхьэр арзэы къахуэху жы-дӀлӀэ.

Стадионым дыхуеплӀэкӀы

Зэхъэзэхуэр зырекузӀкӀыкӀэ къедгъэ-зӀкӀыныц, сабийхэр зыхът коман-дильным я зэпеуэр и кӀэм щынӀблӀагъэм, губгъуэм и адрей лӀтӀыкӀуэмкӀэ бали-гъэри зырыщыдӀдӀжӀагъуэ гу лӀытӀацӀ.

«Хъу лӀрӀэ мыхъэри?» - дгъӀагъуэу дыздӀгъуэсым зэпеуэхэр щызэхъаша махуэми абы иужькӀи псӀлӀэгъуэ нӀхъыкӀы-хъу дӀла Шокъарэ Азэмт къыдӀжацӀаш я лӀакуэм щыцу Черкесск кыӀахэмрэт ди республикэм щыпсӀэхэмрэт, «зныбжы-гъуэ зӀлӀуцӀ» фӀлашу, футболымкӀэ я зӀфӀэкӀэ къызырагъӀэгъуэу.

И кӀэхури удзыхъхът

Зэхъэзэхуэр иуха нӀужь, сабийхэр ар-гуэру сатыр-сатыру ирагъуэуэкӀа. НӀрылӀагъуэ, я нӀ цыкӀухэр къыцӀыщӀыкӀы-ми, и пӀӀӀӀӀӀӀ хуэмыдз къызырхы-цӀӀӀӀӀӀӀ, тӀэкӀу зӀрешари.

Къыхъдгъэщыныц, хуабыжы дгъыцӀэ-гъуащ джӀагъуэхэм ащыцу зыри гулӀы-тӀнӀшӀу мы зӀлӀуцӀэм къызырхыгъуэ-нар. ТӀекӀуаи-темыкӀуаи, зырыжауэ!

Мыдрейуэ, зыхъэзэхуэ щыхуэцӀэ, абы, Шокъарэ Толэ зырыкӀуауэ, ялӀ ишӀаи, яужь кӀынаи, къахъжаныкӀаи къахъжӀаи. МыблӀажым, псори къытӀыгъуэмыбжӀэ-кӀи, зыбжӀанэм я гугъу щытӀыныц.

Зэпеуэм ялӀ уыплӀэ къыщызыжыар БахъсэнӀэкӀэ дэт спорт школым и гъэсэн цыкӀуэхэрцӀ. ЕтӀуан хуащ зыхъэзэхуэр цыкӀуэкӀа Къармэхъэблэ и курят еджапӀэ №2-м шӀлӀс спортсмен ныбжыкӀыцӀэр. ЕщӀанэр хуагъэфӀащӀа а къуажэ дыздэм дэт курят школ №1-м шӀеджӀахэм.

КъызыралӀытӀамкӀэ, гуащхъэтет къа-ланыр нӀхъыфӀу ягъэзӀлӀащ Абду Ра-сулнэ Даур РӀмззанэр, гуащхъэхъуэм пӀцӀырылӀыр дӀгъуэу ягъэзӀлӀащ Кумыщ РӀмззанэр АслӀэн Идарр. Гуащхъауэ-хэм къахъжаныкӀа Маргуш КъазбӀчрэ ДжӀердӀжэ Темырланрэ.

Къыхъгъэщыныц, стадионым къе-куэлӀахэр ӀфӀыкӀи псӀыӀфӀи зырыщамы-гъӀацӀар. КӀыныщыцӀауэ, жыжыкӀэ кыӀа-хъэр бысымхэм ащыцӀ нӀхъыжыкӀыр папӀӀэ ӀнӀэ шхъэхуу яухуат, ерыскышхуи кӀэлӀат. Мы иужьрей къыщызырагъэ-пӀацӀар Къармэхъэблэр ЧычбалъкӀы я зэхуакум илӀэ шӀлӀлӀэ дӀахэм дӀж шаухуа зы-гъӀэпсӀхуӀлӀэрт.

Тхыгъэри суртӀэхэи
КЪУМАХУЭ АслӀэн еиц.

Редактор нэхъыщӀхэ
ЖЫЛАСЭ ЗаурбӀэч

Газетыр 2016 гъэм дызгъэгъуэуэм и 19-м Печатым и хуытныгъэр хуэмынымкӀэ Къэбэрдей-Балъкъэр шхыналъэ лүху-шӀапӀлэм ПИ № ТУ07-00117-м шӀтӀу ят-хаш.

Индексыр П 5894 • Тиражыр 1.617
• Заказыр №2192

ДИ ХӀЭЩӀАПӀЭР
360030, Къэбэрдей-Балъкъэр Респуб-лӀкэ, Налшык къалэ, Лениным и цӀэр зызыхъэ уэрэм, 5, ебгъуанэ - епӀцӀанэ къатхэр.

Газетым Ӏз шытрадзар
сыхъэт 18.00-рцӀ.

«Издательство «Южный регион»
ООО-м шытрадзар.
357600, Ставрополь край,
ЕсӀнтыгу къалэ, Никольскэ
уэрэм, 5-А